הִלְכוֹת יוֹם טוֹב סִימָן תצז תצח

טְרֵפָה (נ) לֹא יֵהָא רַשַּׁאי לְהַפְשִׁיטָהּ: יז * [ב]אִם נִמְצֵאת טְרֵפָה, (נא) * אָסוּר לְטַלְטְלָהּ. (נב) אֲבָל מֻתָּר (מ) לְמָכְרָהּ לְאֵינוֹ יְהוּדִי כְּדַרְכּוֹ שֶׁהִתִּירוּ מְכִירָה לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא יִשְׁקֹל וְלֹא יַזְכִּיר סְכוּם דָּמִים. וְאִם אֵינוֹ מַאֲמִינוֹ, יִקַּח מִמֶּנּוּ מַשְׁכּוֹן:

ב שם (כטור) לְדַעַת הָרַי"ף (ככ.) שְׁפוֹסֵק בְּיוֹם טוֹב כְּרַבִּי יְהוּדָה בְּמַקָּצָה מִבְּהֵמָה בְּרִיאָה אֲיִרֵי וְעַיִן בְּסִימָן תקי"ח, בֵּית יוֹסֵף (ד"ה בהמה שהיתה).

א בְּיֵצָה כ"ח (ע"ב) וּכְרַבָּנָן. ב שם וּכְרַב יוֹסֵף.

תצח דִּינֵי שְׁחִיטָה בְּיוֹם טוֹב. וּבוֹ כ' סְעִיפִים:

א (א) [א]אֵין מַרְאִין סַכִּין לְחָכָם בְּיוֹם טוֹב (ב) לִרְאוֹת אִם הוּא רָאוּי לִשְׁחֹט בּוֹ, (ג) * שֶׁמָּא תִּהְיֶה פְּגוּמָה וְיֹאמַר לוֹ אָסוּר לִשְׁחֹט בָּהּ מִפְּנֵי פְּגִימָתָהּ, * וְיֵלֵךְ וִיחַדְּדֶנָּה בְּמַשְׁחֶזֶת. [ב]וְחָכָם (ד) שָׁרָאָה סַכִּין לְעַצְמוֹ, שֶׁלֹּא יַרְאֶה, אָסוּר לִמְכֹּר לְאֵינוֹ יְהוּדִי טְרֵפָה אוֹ אֲחוֹרַיִם. וְאִם נִשְׁחֲטָה מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב, בְּכָל עִנְיָן אָסוּר כְּמוֹ שֶׁכָּתַב סִימָן תצ"ט (סק"ה), אֶלָּא אִם כֵּן נִשְׁחֲטָה סָמוּךְ לְיוֹם טוֹב שֶׁלֹּא הָיָה אֶפְשָׁר לִמְכֹּר קֹדֶם יוֹם טוֹב עַיֵּן שָׁם:

בֵּאוּר הַהִיטֵב

אפה: יז (מ) לְמָכְרָהּ. וְכָתַב הַלְּבוּשׁ סִימָן ת"ק (ס"א) דְּבִמְקוֹם שֶׁאֵין מְנַקֵּר מֻתָּר לִמְכֹּר הָאֲחוֹרַיִם לְאֵינוֹ יְהוּדִי כְּדַרְכּוֹ זֶה, דְּאִם לֹא כֵּן לֹא יִשְׁחֲטוּ בְּהֵמוֹת לְיוֹם טוֹב. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס"ק י"ט) וְנִרְאֶה לִי דְּאִם יֵשׁ לְשָׁמְרוֹ עַד אַחַר יוֹם טוֹב

בֵּאוּר הַלָּכָה

בְּיוֹם טוֹב רַק בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב, וְאִם כֵּן הֲרֵי הֵם מְזוֹמָנִים כְּלָם עַל יְדֵי קְשִׁירָה זוֹ, עַיֵּן שָׁם שֶׁדִּבְרֵיהֶן מְגֻמְגָּמִים קְצָת אֲבָל כֵּן נִרְאֶה כַּוָּנָתוֹ, **וְכֵן הָעִתִּיק הַגְּרַ"ז** (סכ"ד) **לְדִינָא. אֲבָל בְּפִרְי חָדָשׁ מִבְּאֹר דָּבָר זֶה לְאִסּוּר, וְכֵן בְּחֶמְדַּ מֹשֶׁה** (ס"ק י"ד) **כָּתַב גַּם כֵּן שֶׁאֵין לְסָמֹךְ עַל זֶה לְדִינָא:**

יז * אִם נִמְצֵאת טְרֵפָה. וּמִיֵּרֵי בְּשֶׁלֹּא הָיְתָה מְסֻכֶּנֶת, דִּבְמְסֻכֶּנֶת אֲפִלּוּ לְשִׁיטַת הַמְחַבֵּר אֵין בָּהּ מַקָּצָה, כְּמְבֹאָר בְּסִימָן תקי"ח סָעִיף ו' עַיֵּן שָׁם:

*** אָסוּר לְטַלְטְלָהּ.** כָּתַב הַגְּרַ"ז (סכ"ו) **הַבּוֹדֵק בְּהֵמָה בְּיוֹם טוֹב יִבְדְּקֶנָּה בְּמָקוֹם שֶׁהִיא אֲפִשָׁר לְהַנִּיחָהּ שָׁם אִם תִּהְיֶה טְרֵפָה, לְפִי שֶׁאָסוּר לְטַלְטְלָהּ כְּשֶׁתִּמְצָא טְרֵפָה מִמָּקוֹם זֶה לְמָקוֹם אַחֵר. וְכֵן חָכָם הַמּוֹרֶה הוֹרָאָה בְּדָבָר שֶׁיִּהְיֶה אָסוּר לְטַלְטְלוֹ אִם יֵאָסֵר, לֹא יוֹרֶה עַד שֶׁיְּנִיחוּהוּ מִקֹּדֶם בְּמָקוֹם הַמְיֻחָד לוֹ, כִּי אַחַר שֶׁיֵּאָסֵר יִהְיֶה אָסוּר לְטַלְטְלוֹ. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.** וְהוּא מִסּוּגְיָא דְּשַׁבָּת קנ"ו (ע"ב) בְּעוֹבְדָא דְּלֵוִי, עַיֵּן שָׁם. **וְגַם הָרַשְׁבָּ"א** בְּעֵבוּדַת הַקֹּדֶשׁ (בית מועד ש"ה סי' ב) **הָעְתִּיק זֶה וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, יְרֵאָה שֶׁאֵין רוֹאִין הַטְּרֵפָה אֶלָּא בְּמָקוֹם שֶׁאִם תִּמְצָא טְרֵפָה לֹא יְהֵא צָרִיךְ לְהַזִּיזָהּ מִמְּקוֹמָהּ, אֶלָּא שֶׁלֹּא רָאִיתִי לְאֶחָד מֵהָרִאשׁוֹנִים שֶׁחִשְּׁשׁוּ לְדָבָר זֶה.** עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּמְצָאתִי בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק כ"א) שֶׁהֵבִיא דִּבְרֵי הָרַשְׁבָּ"א, וְכָתַב דְּאָפְשָׁר הָיָה סְבִירָא לְהוּ לְהַנָּהוּ רִאשׁוֹנִים דְּמַקָּצָה מֻתָּר בְּיוֹם טוֹב. וּדְבָרָיו מְקֻשָּׁים, דְּהָלֹא כָּתַב שָׁלֹא רָאָה לְאֶחָד מֵהָרִאשׁוֹנִים, וְהָלֹא יֵשׁ כַּמָּה רִאשׁוֹנִים שֶׁמְּבִירָא לְהוּ דְּמַקָּצָה בְּיוֹם טוֹב אָסוּר. **וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּרָאוּ שֶׁנִּתְרַבּוּ כַּמָּה סְפֵקוֹת בְּדִינֵי טְרֵפוֹת וּמַחְמִירִין מִסָּפֵק, וְעַל יְדֵי זֶה שְׁכִיחֵי טְרֵפוֹת, וְאֵי נָאֵסֹר לְטַלְטֵל אַחַר כָּךְ יִמָּנַע מִלִּשְׁחֹט, וְכִסְּרַת רַשַּׁ"ל** (ים של שלמה פ"ג סי' יז):

א * שֶׁמָּא תִּהְיֶה פְּגוּמָה וְכוּ'. זְהוּ טַעְמוֹ שֶׁל הָרַמְבַּ"ם (פ"ד ה"ט) עַל דִּין זֶה, וְיֵשׁ עוֹד שִׁלְשָׁה טְעָמִים עַיֵּן בֵּית יוֹסֵף (ד"ה וכתב בהגהות) וּבַ"ח (ס"א), וְנָקֵט טַעַם זֶה שֶׁהִסְכִּימוּ עִמּוֹ הַמְפֻרָשִׁ"ג (לאורן עה) וְהָרַמְבַּ"ן (מלחמות יד.). וְנָפְקָא מִנָּהּ מִזֶּה דְּלִטְעָמוֹ גַּם בְּזֶמֶן הַזֶּה שֶׁאֵין דָּרְכּוֹ לְהַרְאוֹת הַסַּכִּין לְחָכָם אֶלָּא כָּל אֶחָד בּוֹדֵק לְעַצְמוֹ גַּם כֵּן אָסוּר, מַה שֶּׁאֵין כֵּן לְאִידָךְ טְעָמִים וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַגְּרַ"א בְּבֵאוּרוֹ, וּלְפִיכָךְ בִּשְׁעַת הַדְּחַק מַכֵּל הָרַמ"א לִבְדֹּק בְּיוֹם טוֹב דְּאָז אָנוּ סוֹמְכִין עַל יָתֵר הַפּוֹסְקִים:

*** וְיֵלֵךְ וִיחַדְּדֶנָּה וְכוּ'. וְאִם נִתְגַּם הַסַּכִּין בְּיוֹם טוֹב אִם מֻתָּר לוֹמַר לְעַכּוּ"ם שֶׁיְּשַׁחֲזֶנָּה, צָרִיךְ עִיּוּן [פְּרִי מְגַדִּים** (א"א סק"א), **עַיֵּן שָׁם שֶׁכָּתַב דְּבִמְקוֹם

בְּיוֹם טוֹב בֵּין בִּטְרֵפָה וּבֵין בַּאֲחוֹרַיִם. וַאֲפִלּוּ בְּחוֹשֵׁשׁ שֶׁיִּסְרַיחַ לֹא שָׁרִינַן אֶלָּא אִם כֵּן שְׁחָטָהּ בְּיוֹם טוֹב, אוֹ בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב (פ) סָמוּךְ לָעֶרֶב שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ שֶׁהוּת לִמְכֹּר קֹדֶם יוֹם טוֹב, הָא אִם הָיָה לוֹ שֶׁהוּת אָסוּר בְּכָל גַּוָּנַי:

א (א) **אֵין מַרְאִין וְכוּ'.** אֲפִלּוּ (פ) אִם כְּבָר בָּדַק הַטַּבָּח לְעַצְמוֹ בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב וְנִמְצֵאת פָּסָה: (ב) **לִרְאוֹת וְכוּ'.** כְּמוֹ שֶׁהָיָה הַמִּנְהָג בִּזְמַן חַכְמֵי הַשַּׁ"ס לְהַרְאוֹת הַסַּכִּין אַחַר בְּדִיקָתוֹ לְחָכָם מִפְּנֵי כְּבוֹדוֹ: (ג) **שֶׁמָּא תִּהְיֶה פְּגוּמָה וְכוּ'.** וּבְרֵיעֲבַד (נ) אִם הָרְאָה לוֹ וְנִמְצֵאת יָפָה, מֻתָּר לִשְׁחֹט בָּהּ: (ד) **שָׁרָאָה סַכִּין לְעַצְמוֹ.** הֵיְינוּ בְּבֵיתוֹ (נ) בְּיוֹם טוֹב כְּדֵי לִשְׁחֹט בָּהּ. וְעַיֵּן בִּפְרִי חָדָשׁ שֶׁמְּצַדֵּד דַּאֲפִלּוּ לְכַתְּחִלָּה יָכוֹל הָאָדָם לִרְאוֹת סַכִּינוֹ שֶׁל עַצְמוֹ כְּדֵי לְהַשְׁאִילָהּ לַאֲחֵרִים. וְהַטַּעַם שֶׁהִתִּירוּ לָהֶם דִּלְגַבֵּהּ לֵיכָּא לְמֵחַשׁ שֶׁמָּא יַשְׁחִינֶנָּה דְּיוֹדֵעַ שֶׁאָסוּר לְהַשְׁחִיז.

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ע) כְּגוֹן לְהַפְשִׁיט אֶת הָעוֹר בַּחֲתִיכוֹת שֶׁמַּפְסִיד לְהָעוֹר וְאֵינוֹ אֶלָּא מְקַלְקֵל וּכְפָרוּשׁ רַשַּׁ"י (שבת קיז. ד"ה דשקיל), **אוֹ** כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּשִׁבְלֵי לֶקֶט סִימָן רנ"ג בְּשֵׁם רַבֵּנוּ אֶפְרַיִם **שֶׁמַּפְשִׁיט אוֹתָהּ שֶׁלֹּא בְּדַרְכָּהּ דְּהַיְנוּ בְּקוֹרְ אוֹ בְּקָנֶה:** (עא) אֲלִיָּה רַבָּה (סק"כ) וּפְרִי חָדָשׁ, דְּלֹא כְּמַשְׁמָעוּת הַבַּ"ח (סי"א): יז (עב) אֲחוֹרַיִם: (עג) כָּל בּוֹ (סי' נח): (עד) רַשַּׁ"ל (ים של שלמה פ"ג סי' יז), וְהֶבִיאוֹ הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס"ק י"ט): **(עה) מָגֵן אַבְרָהָם** (שם) **בְּשֵׁם רַשַּׁ"ל** (שם). **וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה** (ס"ק כ"א) **שֶׁמְּפַקְפֵּק עַל זֶה, וְכֵן בְּשֻׁלְחָן עָצֵי שִׁטִּים** (סי' ב ס"ה) **פָּסַק לְאִסּוּר. וְהַגְּרַ"ז** (סכ"ט) **וְעוֹד אִיזֶה אַחֲרוֹנִים הֶעְתִּיקוּ דִּבְרֵי רַשַּׁ"ל לְהַלָּכָה:** (עו) **וְכָתַב בְּחֶמְדַּ מֹשֶׁה** (ס"ק ט"ו) **דְּאָזְוּת שְׁמַלְעִיטִין אוֹתָם וְשִׁכְיַח בְּהוּ טְרֵפוּת הַנִּשְׁטָ כְּיָדוּעַ, שְׁפִיר אִיכָּא גַּם בְּהוּ טַעְמָא דְּמִמְּנַע וְלֹא שְׁחִיט אִם יֵאָסְרוּ לוֹ טַלְטוּל לְהַצְנִיעַ:** (עז) עַיֵּן בְּטוּר וּבֵית יוֹסֵף (ד"ה וּמִ"ש בענין טלטול) [וְהַנָּה בְּטוּר סִימָן תצ"ה כָּתַב דְּלִרְבָּנוּ תָּם שָׁרֵי מַקָּצָה בְּיוֹם טוֹב אֲבָל נוֹלָד אָסוּר, וְהָכָא כָּתַב דְּלִרְבָּנוּ תָּם שָׁרֵי בְּטַלְטוּל, שְׁמַע מִנַּהּ דְּסִבְרִינָא לֵיהּ דְּזֶה לֹא מִקְרֵי נוֹלָד], וְכֵן כָּתְבוּ מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק י"ט) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים בְּעִנְיָנֵנוּ, וְכֵן כָּתַב גַּם הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסִימָן תקי"ח, וַאֲפִלּוּ הָיְתָה בְּרִיאָה [וְכִמוֹ שֶׁפָּסַק הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ בְּסִימָן שכ"ד סָעִיף ז'] עַיֵּן שָׁם בְּסָעִיף קָטָן ח': **(עה)** הַגְּרַ"ז (סכ"ח), וְעַיֵּן בְּקֶנֶטְרֵס אַחֲרוֹן שָׁלוּ (סק"ו) שֶׁהֶאֱרִיךְ בָּזֶה, וְכֵן כָּתַב גַּם בְּסִימָן תקי"ח (סי"א) עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה סִימָן תצ"ט סָעִיף קָטָן ז', וּבְשִׁבְלֵי לֶקֶט בְּסִימָן רמ"ח: **(עמ) וְאֵלִיָּה רַבָּה** (ס"ק כ"א) **הוֹסִיף עוֹד דַּאֲפִלּוּ בְּשֶׁר כָּשֵׁר מֻתָּר לִמְכֹּר לְנָכְרִי אִם אֵין מוֹצֵא לִמְכֹּר לְיִשְׂרָאֵל,** וּמִשְּׁתַּעַם דְּאִם לֹא כֵּן מִמְּנַע וְלֹא שְׁחִיט, עַיֵּן שָׁם: **(פ)** מָגֵן אַבְרָהָם (שם). וְאַף דְּבְסִימָן תצ"ט (סק"ה) מִסְתַּפֵּק בָּזֶה, דְּבָרָיו שָׁבְּכָאן עִקַּר [אַחֲרוֹנִים]:

א (פ) חִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר וּפְסוּט: **(ג)** עַיֵּן בַּ"ח (ס"א) דִּלְכָלְהוּ פּוֹסְקִים שָׁרֵי בְּדִיעֲבַד לְבַד מֵהָרַ"ן (בעל המאור יד.), וּבְוַדַּאי נוֹהֲגִין לְסָמֹךְ בְּמִלְּתָא דְּרַבָּנָן לְהָקֵל: **(ג)** אֲלִיָּה רַבָּה (סק"א):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו"ע הרב (סכ"ז) כתב: שהרי הוא עושה מלאכה גמורה שלא לצורך אכילה. וקצת משמע שדוקא במלאכה דאורייתא אסור.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah